

Protokoll fört vid enskild föredragning

Näringsavdelningen
Allmänna byrån, N1

Beslutande
Minister
Jesper Josefsson

Föredragande
Avdelningschef
Linnéa Johansson

Justerat
Omedelbart

Nr 25

Begäran om utlåtande om utkast till regeringens proposition till riksdagen med förslag till ändring av utlänningslagen och vissa lagar som har samband med den.

ÅLR 2024/4200
195 N1

Beslut

Landskapsregeringen understöder genomförande av förslaget i enlighet med det i propositionen presenterade innehållet.

Lagstiftningsbehörighet

Det område som förslaget omfattar hör till rikets lagstiftningsbehörighet enligt 27 § 1 mom. 2 punkten om rätt att vistas i landet och 21 punkten om arbetsrätt enligt självstyrelselagen för Åland (ÅFS 1991:71).

Landskapets behörighet gäller främjande av sysselsättningen enligt 18 § 1 mom. 23 punkten i självstyrelselagen.

Enligt Republikens presidents förordning (ÅFS 2010:71) om skötseln i landskapet Åland av de uppgifter som i stöd av utlänningslagen föreskrivs för arbets- och näringsbyråerna (FFS 809/2010):

1 §. De uppgifter som i stöd av utlänningslagen (301/2004) föreskrivs för arbets- och näringsbyråerna sköts i landskapet Åland av Ålands arbetsmarknads- och studieservicemyndighet, om arbetet helt eller huvudsakligen utförs i landskapet Åland. Ålands arbetsmarknads- och studieservicemyndighet sköter de uppgifter som avses i 1 mom. även när en huvudsaklig plats för att utföra arbetet inte kan anges, om arbetsgivarens verksamhetsställe finns i landskapet Åland.

Avsikten är Republikens presidents förordning ska ersättas och att de uppgifter enligt 72 b § i utlänningslagen (301/2004) som gäller riktlinjerna för anlitande av utländsk arbetskraft sköts på Åland av Ålands landskapsregering.

I fråga om rikslagar som har särskild betydelse för landskapet skall utlåtande inhämtas av landskapet innan lagen stiftas (28 § 2 mom. självstyrelselagen).

Förslagets innehåll

Ändringar föreslås i utlänningslagen, lagen om villkor för tredjelandsmedborgares inresa och vistelse för högkvalificerad anställning, lagen om villkor för inresa och vistelse för tredjelandsmedborgare inom ramen för företagsintern förflyttning av personal och lagen om villkor för tredjelandsmedborgares inresa och vistelse för säsongsanställning.

Syftet med propositionen är att utländsk arbetskraft ska stanna i landet och att den vid och under eventuell arbetslöshet ska hitta en ny anställning och därmed ha en grund för fortsatt vistelse i landet. Detta är ett viktigt syfte för att arbetstagare som etablerat sig i Finland och det finländska samhället inte ska bli tvungna att lämna landet. Detsamma gäller situationer där arbetstagaren har en familj som etablerat sig i landet, så att till exempel barnen är i dagvård eller går i skola. Meningen är att personer som är integrerade eller börjat bli integrerade i Finland ska kunna bo vidare i Finland och att de vuxna och barnen i familjen inte ska utsättas för avbrott eller förändringar i sina sociala nätverk och sociala miljöer.

Arbetsgivaren ska åläggas skyldigheten att underrätta Migrationsverket när en arbetstagares uppgifter upphör i förtid. Bestämmelsen skulle ge exaktare information om utländska arbetstagares situation på arbetsmarknaden. Upplysningsskyldigheten är inte någonting nytt i sig, eftersom lagen redan innehåller bestämmelser om arbetsgivarens skyldighet att lämna vissa uppgifter vid anställning av en utländsk person. I bägge fallen ska upplysningsskyldigheten förenas med en hot om sanktioner; eftersom skyldigheten att lämna information om arbetstagaren är redan förknippad med hot om sanktioner enligt gällande lag. Bestämmelserna ska preciseras så att tillämpningen av sanktionsbestämmelserna blir tydligare, och arbetsgivarna är bättre insatta i tidsfristerna för inlämnande av upplysningarna.

Syftet med propositionen är även att förbättra tillgången på arbetskraft i branscher där det konstaterats råda brist på arbetskraft och att innehavare av uppehållstillstånd för arbetstagare som redan vistas i landet ska kunna ta emot annat arbete än det för vilket hen beviljats uppehållstillstånd, förutsatt att hens omständigheter medger det. Reformen skulle innebära en lättnad särskilt för de utländska arbetstagare som alltså har beviljats uppehållstillstånd för arbetstagare och som skulle bli arbetslösa, genom de då kan arbeta i en bransch där det konstaterats råda brist på arbetskraft och inte är skyldiga att ansöka om ett nytt tillstånd för arbete, förutsatt att de har ett gällande tillstånd.

De föreslagna lagarna avses träda i kraft 2025.

Nr 26

Begäran om utlåtande om utkast till regeringens proposition till riksdagen med förslag till ändring i lagen om villkor för tredjelandsmedborgares inresa och vistelse för säsongsanställning.

ÅLR 2024/4526

196 N1

Beslut

Landskapsregeringen understöder genomförande av förslaget i enlighet med det i propositionen presenterade innehållet.

Lagstiftningsbehörighet

Det område som förslaget omfattar hör till rikets lagstiftningsbehörighet enligt 27 § 1 mom. 2 punkten om rätt att vistas i landet och 21 punkten om arbetsrätt enligt självstyrelselagen för Åland (ÅFS 1991:71).

Landskapets behörighet gäller främjande av sysselsättningen enligt 18 § 1 mom. 23 punkten i självstyrelselagen.

Förslagets innehåll

Det föreslås att 1 och 24 § i lagen om villkor för tredjelandsmedborgares inresa och vistelse för säsongsanställning (säsongsarbetslagen) ändras för att möjliggöra att insamling av vilt växande skogsmaterial kan inkluderas i lagens tillämpningsområde genom en ändring av statsrådets förordning om de branscher inom jordbruk och turism som innefattar säsongsbunden verksamhet (säsongsarbetsförordningen).

Syftet med propositionen är att plockare av vilda bär ska omfattas av de normala inreseförfarandena genom att plockning av vilda bär inkluderas i tillämpningsområdet för lagen om säsongsarbete. Ett ytterligare mål är att ändra tillämpningsområdet för lagen om säsongsarbete så att den bättre svarar mot det branschvisa behovet av säsongsarbetskraft. Syftet med propositionen är att förbättra ställningen för plockare av vilda bär när de garanteras minimiinkomster och affärsrisken överförs till företag och från plockare.

Lagen avses träda i kraft den 1 april 2025.

Nr 27

Social- och hälsovårdsministeriets begäran om utlåtande om regeringens proposition till riksdagen med förslag till lagar om ändring av lagen om utkomstskydd för arbetslösa och lagen om finansiering av arbetslöshetsförmåner.

ÅLR 2024/4418

197 N1

Beslut

Begäran om utlåtande

Social- och hälsovårdsministeriet har begärt utlåtande från landskapsregeringen om ovanstående förslag.

Lagstiftningsbehörighet

Landskapet har enligt 18 § 1 punkten i självstyrelselagen lagstiftningsbehörighet i fråga om landskapsregeringen och under denna lydande myndigheter och inrättningar. Till landskapets lagstiftningsbehörighet hör dessutom enligt 18 § 13, 14, 22 och 23 punkterna i självstyrelselagen med vissa undantag rättsområdena socialvård, undervisning,

näringsverksamhet samt främjande av sysselsättning. Till rättsområdet undervisning och främjande av sysselsättningen hör enligt motiven till självstyrelselagen även lagstiftningen om yrkesvägledning och arbetsförmedling.

Förslagets innehåll

Förslaget är en del i statens reformer som syftar till att stärka de offentliga finanserna och ta fram en modell med en enda grundskyddsförmån stegvis genom att förenhetliga olika stöd. I propositionen föreslås det ändringar i lagen om utkomstskydd för arbetslösa och lagen om finansiering av arbetslöshetsförmåner.

Det föreslås att förhöjningsdelarna till grunddagpenningen för arbetslösa och till arbetsmarknadsstödet samt den förhöjda förtjänstdelen till inkomstrelaterad dagpenning för tiden med sysselsättningsfrämjande service slopas. Enligt förslaget ska det under tiden för sysselsättningsfrämjande service betalas en arbetslöshetsförmån som är lika stor som den som betalades under arbetslösheten. Dessutom slopas i förslaget möjligheten att betala förhöjt rörlighetsunderstöd. Lagen om finansiering av arbetslöshetsförmåner föreslås bli ändrad så att slopandet av de förhöjningsdelar som anges i lagen om utkomstskydd för arbetslösa beaktas i finansieringsbestämmelserna.

I propositionen föreslås det vidare att det minsta beloppet av det partiella arbetsmarknadsstödet minskas så att det är 35 procent av det arbetsmarknadsstöd som i annat fall, efter en behovsprövning utifrån sökandens inkomster, skulle betalas till en arbetssökande som bor i sina föräldrars hushåll. Som inkomst för de föräldrar i vars hushåll den arbetssökande bor ska inte beaktas vårdarvode som betalas till en närstående vårdare.

I propositionen föreslås dessutom i lagen om utkomstskydd för arbetslösa vissa tekniska ändringar.

De föreslagna lagarna avses träda i kraft den första januari 2025.

Landskapsregeringens utlåtande

Landskapsregeringen konstaterar att endast en kort sammanfattning av propositionens innehåll samt själva lagtexten har översatts till svenska. Inga detaljmotiveringar har översatts.

Landskapsregeringen har i övrigt inte några synpunkter på förslaget.
